
A CHILDREN'S ROOM DESIGN AS A DEVELOPING OBJECT ENVIRONMENT**Darina Dobрева**

Technical University - Varna, Bulgaria dadobрева@gmail.com

Abstract: This study examines the issue of the design of a children's room for children aged first to the fourth grade. Subject of the study is the design of a modern children's room. Subject is also the furniture as part of the object environment, which helps for the development of children aged 7 to 11 years.

Developing object environment also means the system of material objects that influence the spiritual and physical development of a pupil. The main elements of an object environment are the equipment in the child's room – stationary and mobile.

Analyzed are options for furnishing a child's room suitable for a girl and a boy. The division of space is also discussed: *zoning – sleep area, play area, study area, object storage area; color solutions; accessories; furniture, lighting.*

The most appropriate options for space division are: parallel, diagonal, with common use space. Opportunities upon zoning of a sleeping space – close to the wall, perpendicular, in a corner. In adolescents, the role of the game area changes and they need a place to meet their friends. It will not be unnecessary to put soft armchairs, which are easily retracted for storage in a closet.

In a children's room intended for two children, everyone has to organize his/her comfortable learning place. It can be a common desk. A great idea is a long table lying beside the window and occupying the entire wall. Choosing comfortable chairs that help maintain the right posture is of utmost importance. Interesting color combinations suitable for a children's room for children of both sexes are: lilac with green or gray, pink with silver, yellow with orange, blue, green. A variety of cabinet and modular furniture options allow each room to create a beautiful and comfortable living space: bunk beds; seat/ing beds, beds with built-in shelves, drawers. Daylight is often not enough to compensate for this, there comes a system of light levels. Warm light is great for the gaming area. The rest area will be sufficiently lit. In order to work well, each of the two children needs to have their own lamps.

If children have a large age difference, the best solution is a bunk bed. This will create a cozy corner for the kids and will allow them to sleep well and work on the computer.

Keywords: design, children's room, object environment

**ДИЗАЙНЪТ НА ДЕТСКАТА СТАЯ
КАТО РАЗВИВАЩА ПРЕДМЕТНА СРЕДА****Дарина Добрева**

Технически университет – Варна, България dadobрева@gmail.com

Настоящото изследване разглежда проблема за дизайна на детската стая за деца от първи до четвърти клас. Обект на изследване е дизайнът на съвременната детска стая. Предмет са мебелите като част от предметната среда, която помага за развитието на децата от 7 до 11 години.

Под развиваща предметна среда се разбира и системата от материални обекти, които влияят върху духовното и физическото развитие на ученика. Основен елемент на предметната среда е оборудването в стаята на детето – стационарно и подвижно.

Анализирани са възможности за обзавеждане на детска стая, подходяща за момиче и момче. Обсъдено е разделянето на пространството: *зониране – зона за спане, зона за игра, зона за учене, зона за съхраняване на вещи; цветови решения; аксесоари; мебели, осветление.*

Най-подходящите варианти за деленето на пространството са: паралелно, диагонално, с място за общо ползване. Възможности при зонироването на място за сън - близо до стената, перпендикулярно, в ъгъла. При подрастващите ролята на зоната на играта се променя и те се нуждаят от място, където да се срещнат с приятелите си. Няма да е излишно да се сложат меки фотьойли, които лесно се прибират за съхранение в килера.

В детската стая за две деца всеки трябва да организира удобно мястото за учене. То може да бъде едно общо бюро. Страхотна идея е дългата маса, разположена до прозореца и заемаща цялата стена. Изборът на удобни столове, които спомагат за поддържането на правилната поза, е от огромно значение. Интересни цветови комбинации, подходящи за детската стая за деца от двата пола, са: люляково със зелено или сиво, розово със сребристо, жълто с оранжево, синьо, зелено. Разнообразие от възможности при шкафовете и модулните мебели позволяват от всяка стая да се създаде красиво и удобно жилищно пространство: двуетажни легла;

седалкови легла, легла с вградени рафтове, чекмеджета. Дневната светлина често не е достатъчна, за да се компенсира това, идва системата за създаване на нива на светлина. Топлата светлина е чудесна за игралната зона. Зоната за почивка ще бъде достатъчно осветена. За да работят добре, е необходимо всяко от двете деца да има свои собствени лампи.

Ако децата имат голяма възрастова разлика, най-доброто решение е двуетажно легло. Това ще създаде уютен ъгъл за децата и ще им позволи да спят добре и да работят на компютъра.

Ключови думи: дизайн, детска стая, предметна среда

Детската стая в жилището е особено място, където детето прекарва достатъчно време в денонощието. Там момичетата и момчетата учат, играят, почиват, спят. Стаята на детето от ранна детска възраст, представлява специално пространствено със специфични размери, мащаби, в зависимост от детската антропометрия. Според Рунге и Манусевич¹⁶⁰ детската стая представлява цяла вселена, в която детето получава първите си навици.

Обект на изследване е дизайнът на съвременната детска стая. Предметът са мебелите като част от предметната среда, която помага за развитието на децата от 7 до 11 години. Целта на разработката е да се представи проект за детска стая като развиваща среда за момиче и момче от първи до четвърти клас. За да се постигне целта, трябва да се решат следните задачи:

- Да се анализират съществуващите публикации по темата.
- Да се направи анкета с родители относно съвременното обзавеждане на детска стая за две деца - момиче и момче.
- Да се изберат подходящи мебели, съобразени с индивидуалните антропометрични характеристики на децата.

Методите, които са използвани за постигане на поставената задача, са: описание на съществуващите материали по темата, съставена е и е проведена анкета сред родителите на деца на възраст 7-11 години.

Васильева и Пъжова¹⁶¹ разглеждат проблема за ергономичното проектиране и технологията за създаване на мебели, подходящи за детската стая. Те акцентират върху трите фактора, които трябва да се имат предвид при ергономичното проектиране на детската среда, а именно:

- Антропометричното съответствие. Детето постоянно расте. Мебелите в детската стая трябва да съответстват с индивидуалните антропометрични размери и особеностите на организма, а според нас и на пола. Агранович-Пономарева и Аладова правят класификация на възрастта на децата: бебешка (от раждането до 1 година); ранно детство (от 1 до 3 години); предучилищна (4-6 години); начална училищна (7-11 години) и юношеска (12-16 години).
- Психоемоционално състояние. Децата на различна възраст имат различни потребности. За новороденото бебе най-важни са сънят, храната и безопасността. За детската стая е нужно креватче, място за смяна на памперси, шкафче, гардероб, кресло за кърмене (фиг. 3). В края на първата година към обзавеждането е необходимо да се добави и зона за игра. За децата на 2-3 години е необходимо да се предвиди и място за съхранение на играчки. Децата в предучилищна възраст започват активен период на физическо и интелектуално развитие. Нужно е да се добави ъгъл за спорт или ъгъл за творческо развитие. За 6-7-годишните ученици са необходими стелажи за съхраняване на книги и учебници (фиг.2). Когато детето започне да посещава училище, е необходимо да се предвиди място за работна зона. За всяка възраст е необходимо пространство, което да създава благоприятни условия за интелектуално развитие на детето.
- Безопасност - физическа, химическа и психологическа. Материалите трябва да са екологични, качествени, а мебелите да нямат остри ъгли.

За училищната предметна среда пишат Добрева, Георгиев, Василев¹⁶² Учениците в началния курс на обучение прекарват повече от 5 часа в училище, използвайки училищния чин като основна работна мебел. След задълбочено проучване и анализ се стигна до сериозен извод, че в изследваните 21 училища на територията на град Варна учениците от първи до четвърти клас, в зависимост от антропометричните си

¹⁶⁰ Рунге, В.Ф., Манусевич, Ю. П. Эргономика в дизайне среды. Москва, с.144, 2009.

¹⁶¹ Васильева, М.О., Пъжова, Е.Н. Эргономика проектирования и технология создания мебели для детской комнаты. В: *Gaudeamus igitus. Научный журнал Томского института бизнеса*, №1, с. 12, 2016

¹⁶² Добрева, Д., Георгиев, Д. Василев, Г. Проектиране на ергономичен чин с антропометрични ограничения на ръста на учениците от I-IV клас, 2017 (под печат)

характеристики, имат необходимост от различни видове размери чинове. Констатира се, че най-подходящи са четири размера чинове с цветови код по БДС виолетово (за ръст без обувки 1080 мм – 1210 мм), жълто (за ръст без обувки 1190 мм – 1420 мм), червено (за ръст без обувки 1330 мм – 1590 мм) и зелено (за ръст без обувки 1460 мм – 1765 мм). На мнение сме, че тези размери са актуални и за работното бюро в детската стая.

Таблица 1. Предложение за цветово кодиране на изследваните деца от град Варна спрямо БДС

Цветово кодиране	Височина на тялото в мм (без обувки)
Виолетово	1080 мм - 1210 мм
Жълто	1190 мм - 1420 мм
Червено	1330 мм - 1590 мм
Зелено	1460 мм - 1765 мм

За избор на подходящ дизайн на развиваща детска среда, бе направена анонимна анкета сред сто души. Проучването съдържа четири въпроса. На първия въпрос „Колко деца имат“, 35% от анкетираните отговарят, че имат две деца. На втория въпрос „Къде спят“, 20% от родителите отговарят, че живеят и споделят една стая. На въпроса „С какви мебели обзавеждат“, 25% от анкетираните отговарят, че купуват модулни мебели от големи вериги магазини. 5% използват ъглови легла, 15 % използват двуетажните легла.

Фиг. 1. Резултат от анкета за съвременно обзавеждане на детската стая

163 <https://www.OK-InteriorDesign.ru>

Фиг.2. Детска стая за момиче и момче 6-7г.
 Фиг. 3. Детска стая за бебе¹⁶³

Функционалните зони в детската стая трябва да са визуално разделени. По този начин детето осъзнава организацията и престоя си в това помещение, а също така си създава и умения за подредба и поддържане на собствената си стая.

Зонирането на детската стая е първата стъпка към обособяване на предметно-развиващата среда на децата. Зоните, които трябва да присъстват в стаята на момиче и момче на възраст 7-11 години, са: *зона за спане, зона за игра, зона за учене, зона за съхраняване на вещи* (фиг.5).

Фиг. 4. Зониране на стаята на две части

Фиг. 5. Зонирана детска стая за две деца: зона за работа и почивка

Според водещите дизайнери специалисти зонирането визуално увеличава детската стая (фиг.4). Зонирана по този начин, в стаята може да се предвиди място за две легла, шкафове, място за работа и за игра.

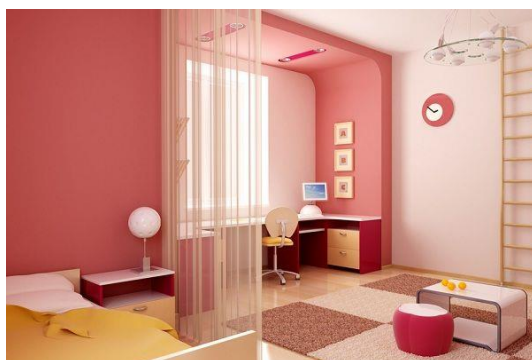
Вариантите, които се използват за разделяне на стаята на зони, са: шкаф (фиг. 7), етажерка, саксии с цветя, вертикална стената (фиг. 6), завеса и др.

Фиг. 6. Зониране чрез стена¹⁶⁴

Фиг. 7. Зониране чрез шкаф

¹⁶⁴ <http://prostilno.ru/komnaty/detskaya/zonirovanie.html>

Фиг. 8. Зониране чрез завеса

Фиг. 9. Зониране чрез стелаж

Под развиваща предметна среда се разбира и системата от материални обекти, които влияят върху духовното и физическото развитие на ученика. Основен елемент на предметната среда е оборудването в стаята на детето – стационарно и подвижно.

Фиг. 10. Перпендикулярно зониране

Фиг. 11. Паралелно зониране

По-голямо предизвикателство и много по-интересно е разпределението на зоните в стаята за две или повече деца от различен пол. При създаването на такъв интериор не трябва да забравяме, че всяко дете е индивидуален човек, който има право на здрав сън, забавни игри и тренировъчни сесии, както и личен живот. Следователно, струва си да се правят няколко отделни легла за момчето и момичето, а не една обща спалня. Ако спалнята е предназначена за деца от различни полове, разпределението на зоните осигурява на всяко едно от децата собствена лична територия. При всяка ремонтна работа в детска стая е необходимо да се помни, че всички материали трябва да бъдат здрави, екологични и безопасни. Всяка детска стая, независимо от броя на живеещите деца и техния пол, трябва да има три основни зони: стая за игри, сън и тренировка.

Психолозите и дизайнерите не препоръчват използването на много ярки цветове в една стая за две деца с различни характери. Добре е да се избягва използването на интензивни червени и оранжеви тонове като основни, тъй като тяхното изобилие може да раздразни децата. Важно при избора на основния цвят на детето е темпераментът му. Решението при избор на цветове за детска стая за две деца - момиче и момче са от неутралната гама, подходяща и за двата пола. Подходящи са и черно-бяло, бежово или кафяво с цветови акцент: синьо, червено, розово за бюро, легло или спортен ъгъл.

Доброто осветление в детската стая повишава способността на децата да усвояват учебния материал. Децата четат, пишат, рисуват и подготвят домашните си най-добре, когато работната маса е осветена без отблясъци. Ако бюрото е пред прозореца, добре е той да бъде с щори, които регулират светлината. Локално осветление трябва да има и над къта за игра. Над леглото или встрани от него е необходимо да има подвижна лампа с насочваща се светлина.

В заключение можем да отбележим, че при правилното организиране на мебелите и подходящият избор на осветление и цветове, в детската стая, ще се постигне по-голям комфорт, повече лично пространство за обитателите и възможност за развиване на учениците с използване на повече време за творческа работа.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Васильева, М.О., Пыжова, Е. Н. Эргономика проектирования и технология создания мебели для детской комнаты. В: *Gaudeamus igitus. Научный журнал Томского института бизнеса*, №1, с. 12, 2016
- [2] Добрева, Д., Георгиев, Д. Василев, Г. Проектиране на ергономичен чин с антропометрични ограничения на ръста на учениците от I-IV клас, 2017 (под печат)
- [3] Рунге, В. Ф., Манусевич, Ю. П. Эргономика в дизайне среды. Москва, с.144, 2009.
- [4] https://www.ok-interiordesign.ru/design_detskih_komnat/ (31.08.2017)
- [5] <http://prostilno.ru/komnaty/detskaya/zonirovanie.html> (30.08.2017)